

Kilpailutetun joukkoliikenteen kustannustasovertailu Tiivistelmä, Kuopio

Route 96 Consulting Oy 25.09.2017

Matti Lahdenranta

DI

Lähtöaineisto

- Lähtöaineisto kerättiin suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen kilpailutetusta bussiliikenteestä
- Mukana ovat seuraavat kaupungit/kaupunkiseudut:
 - Suuret kaupungit: Turku, Helsingin seutu (HSL), Tampere
 - Keskisuuret kaupungit: Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, Joensuu
- Lähtötiedot kerättiin kilpailukohteittain (vertailun kattavuus linjakilometreissä laskettuna 96,1 %)
- Jokaisesta kohteesta kerättiin mm. seuraavat tiedot:
 - Sopimusaika ja optiot
 - Liikennöintisuoritteet (linjakilometrit, linjatunnit, autopäivät) ja vastaavat yksikköhinnat
 - Käytettävä kalusto kalustotyypeittäin ja päästöluokittain (2-akseliset bussit, telibussit, pienkalusto / päästöluokat sähkö, hybridi, E6, EEV, E5, E4, E3, E2)
 - Liikennöinnistä vuonna 2016 maksetut kokonaiskorvaukset, bonukset ja sanktiot
- Tulokset:
 - Vertailu on tehty erikseen 2-akselisten bussien, telibussien ja pienkaluston osalta.
 - Vertailua varten kohteet on jaettu viiteen yhtä suureen luokkaan autopäivää kohti laskettujen linjatuntien suhteen. Tällöin esimerkiksi alimpaan luokkaan sijoittuvat ruuhkalinjat ja ylimpään luokkaan seitsemänä päivänä viikossa ajettavat kokopäivälinjat
 - Keskeisenä vertailutekijänä ovat kohteiden kokonaiskustannukset jaettuna linjatuntia kohti.
 - Kuopion kustannustasoa verrataan sekä koko aineistoon ("Kaikki kaupungit") että aineistoon, josta HSL:n liikenne on poistettu ("Muut kaupungit")
 - Tulokset on esitetty hintatasossa tammikuu-maaliskuu 2017

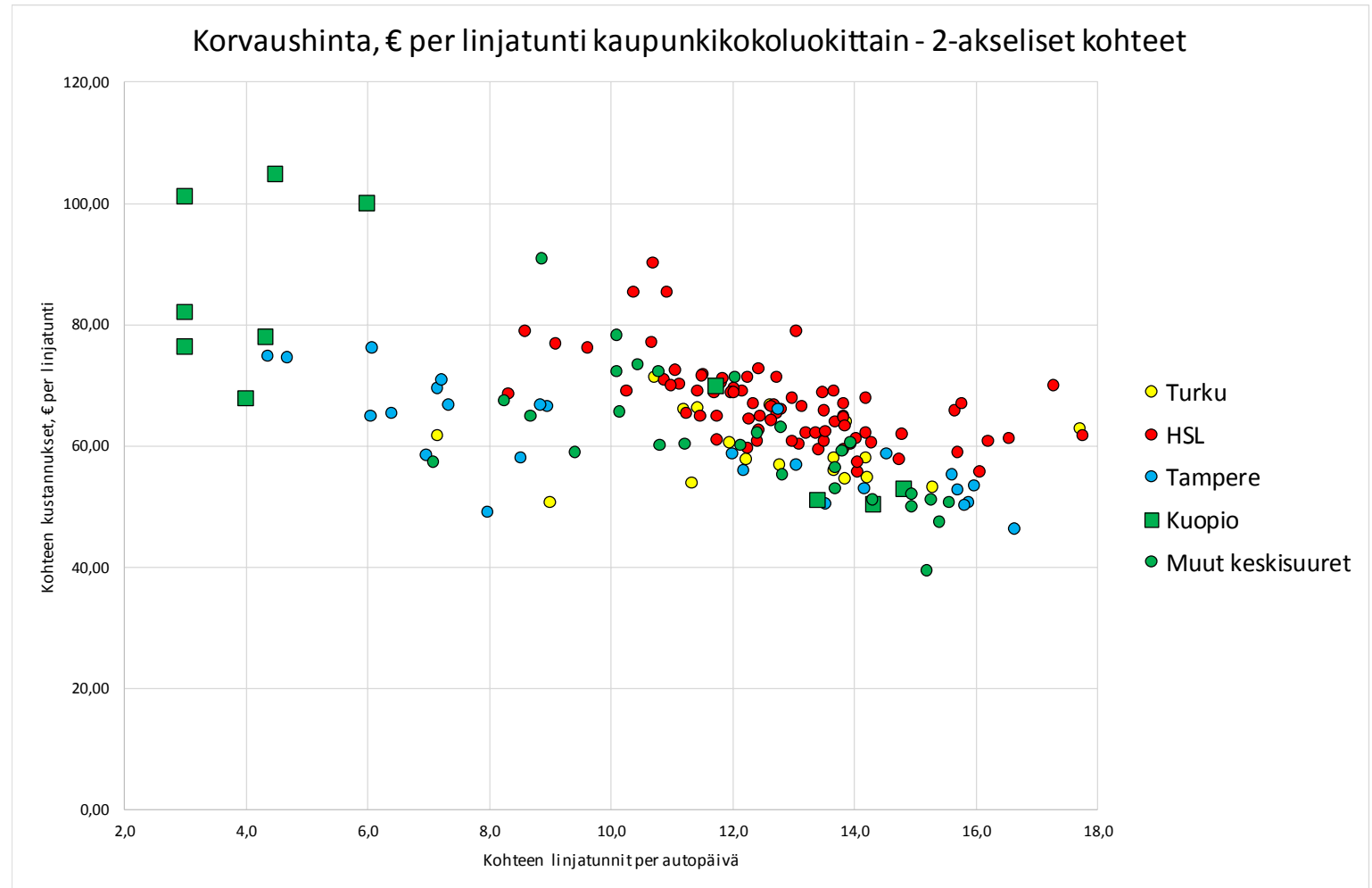
Keskeiset tulokset

	Keskimääräinen kustannustaso, €/linjatunti					Erot kalustotyyppien välillä	
	2-akselinen kalusto	Telikalusto	Pienkalusto	Yhteensä		Telikalusto vs. 2-akseliset	Pienkalusto vs. 2-akseliset
Kuopio	58,18		52,71	58,05		-100,0 %	-9,4 %
Koko aineisto	62,93	66,60	54,05	63,77		5,8 %	-14,1 %
Koko aineisto ilman HSL:n liikennettä	59,30	60,01	51,70	59,26		1,2 %	-12,8 %
	Kuopion kustannustason erot vertailuaineistoon (%)						
	2-akselinen kalusto	Telikalusto	Pienkalusto	Yhteensä			
Kuopio vs. koko aineisto	-7,5 %		-2,5 %	-9,0 %			
Kuopio vs. koko aineisto ilman HSL:n liikennettä	-1,9 %		2,0 %	-2,0 %			

- Koko aineistossa kohteiden kustannukset linjatuntia kohden laskevat kun kohteen linjatunnit autopäivää kohti kasvavat
- Koko maan tasolla kilpailu tuntuu toimivan varsin hyvin, sillä radikaaleja eroja eri kaupunkien välillä ei näytä olevan
- Kuopion kaupunkiliikennekohteiden hintataso poikkeaa yleisestä linjasta selvästi alaspäin

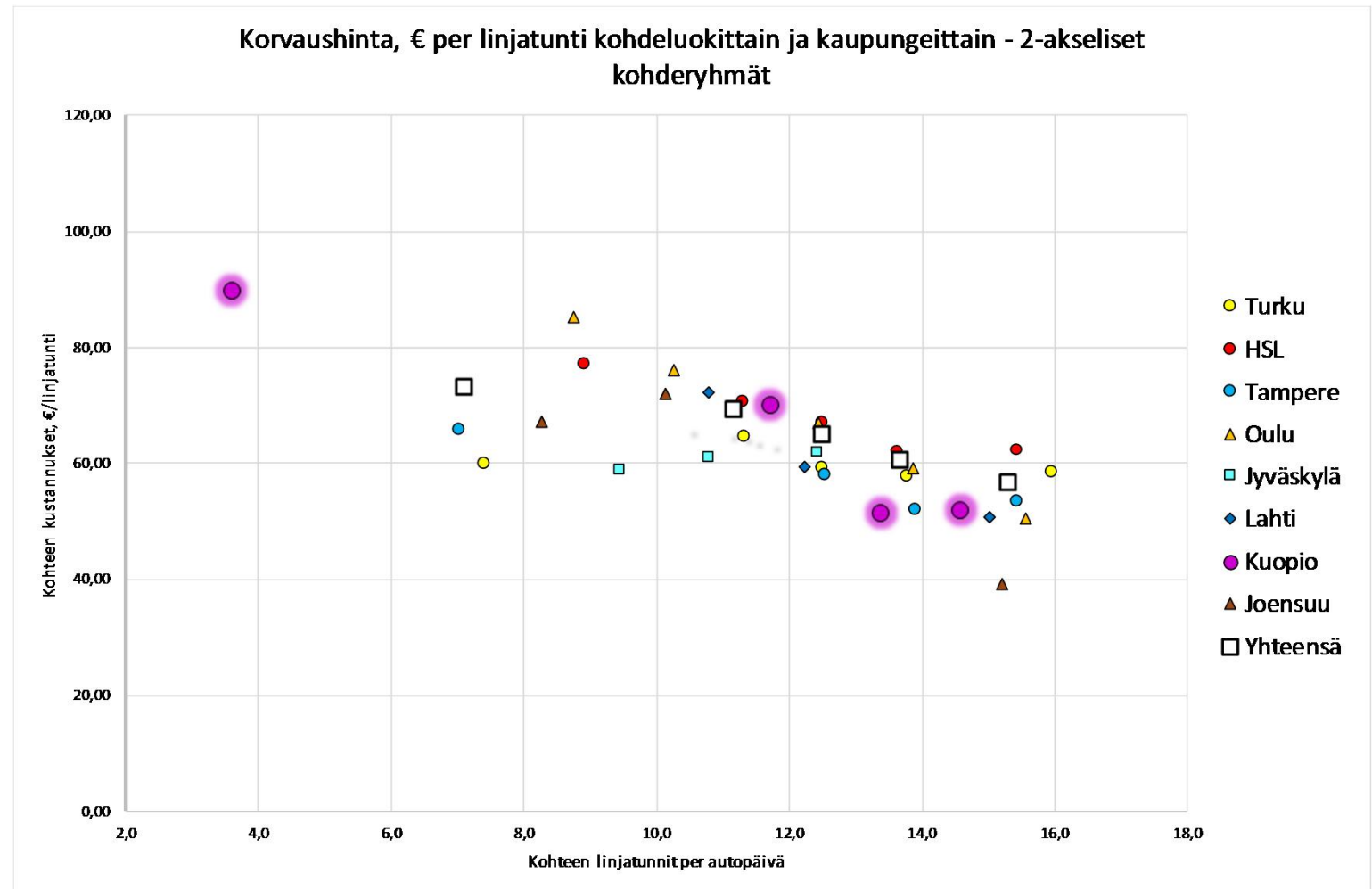
Yhteenveto:

Kuopio	58,18 €/Lh
Koko aineisto	62,93 €/Lh
Kuopio	- 7,5 %
Muu kuin HSL	59,30 €/Lh
Kuopio	- 1,9 %

Ryhmäkohtainen tarkastelu, jossa kohteet on jaettu viiteen yhtä monta kohdetta sisältävään ryhmään osoittaa, että

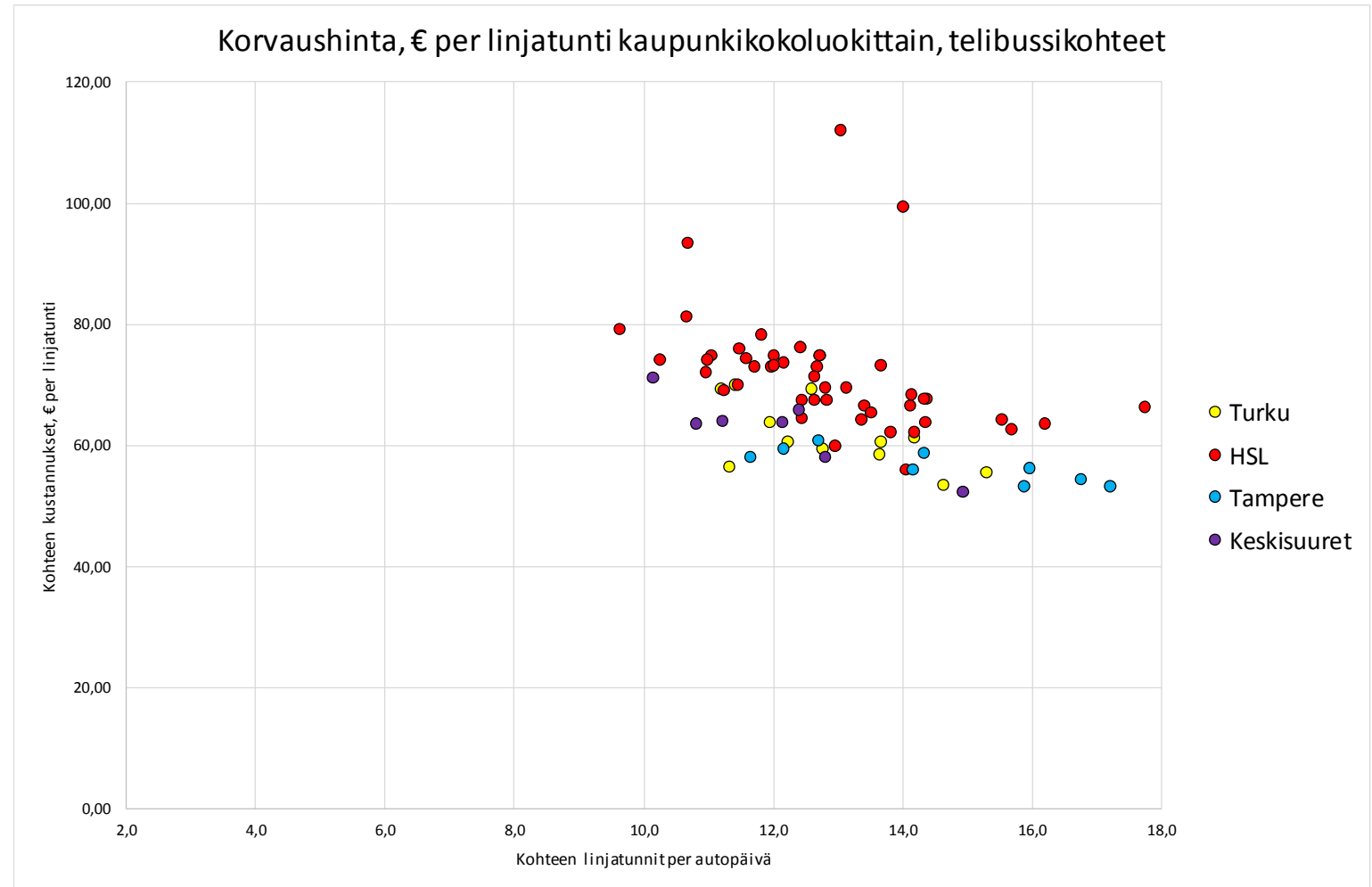
- Kuopion kustannustaso alittaa koko maan kustannustason kahdessa ylimässä ryhmässä.
- Kuopion aineistoon sisältyy runsaasti maaseutu-liikennekohteita, joita muilla kaupungeilla ei oikeastaan ollut. Näidenkin hintataso asettuu kuitenkin kauniisti linjaan muiden kohteiden kanssa

- Myös telibussikohteissa kustannukset linjatuntia kohden laskevat kun kohteen linjatunnit autopäivää kohti kasvavat
- Koko maan tasolla kilpailu tuntuu toimivan varsin hyvin, sillä radikaaleja eroja eri kaupunkien välillä ei näytä olevan
- Kuopiossa ei ole telibussiliikennettä

Yhteenveto:

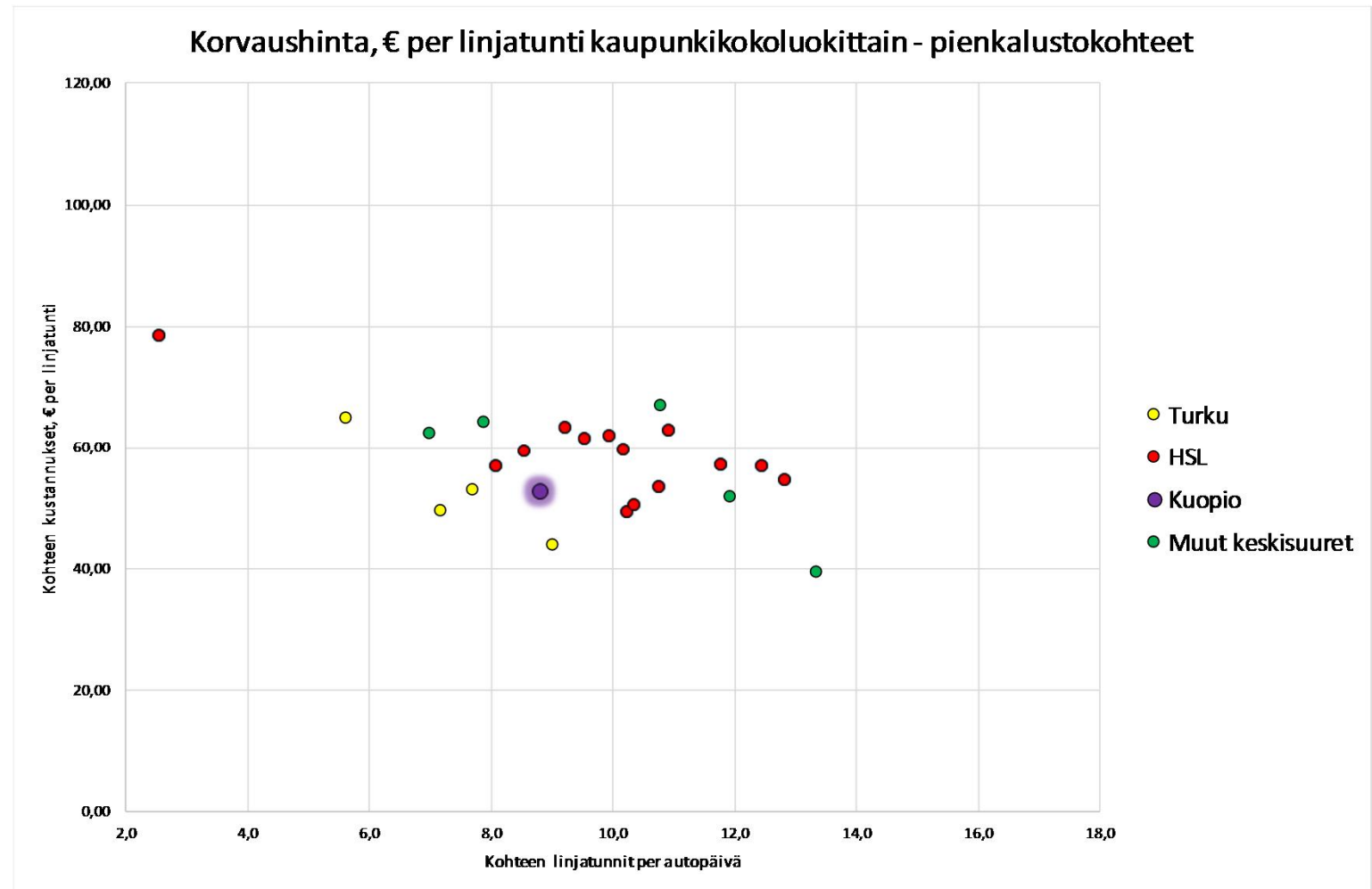
Kuopio	- €/Lh
Koko aineisto	66,60 €/Lh
Kuopio	- %
Muu kuin HSL	60,01 €/Lh
Kuopio	- %

- Myös pienkalustokohteis-
sa kustannukset linjatuntia
kohden laskevat kun koh-
teen linjatunnit autopäi-
vää kohti kasvavat
- Koko maan tasolla kilpailu
tuntuu toimivan varsin
hyvin, sillä radikaaleja
eroja eri kaupunkien
välillä ei näytä olevan
- Kuopion ainoa kohde ei
merkittävästi poikkea
yleisestä tasosta

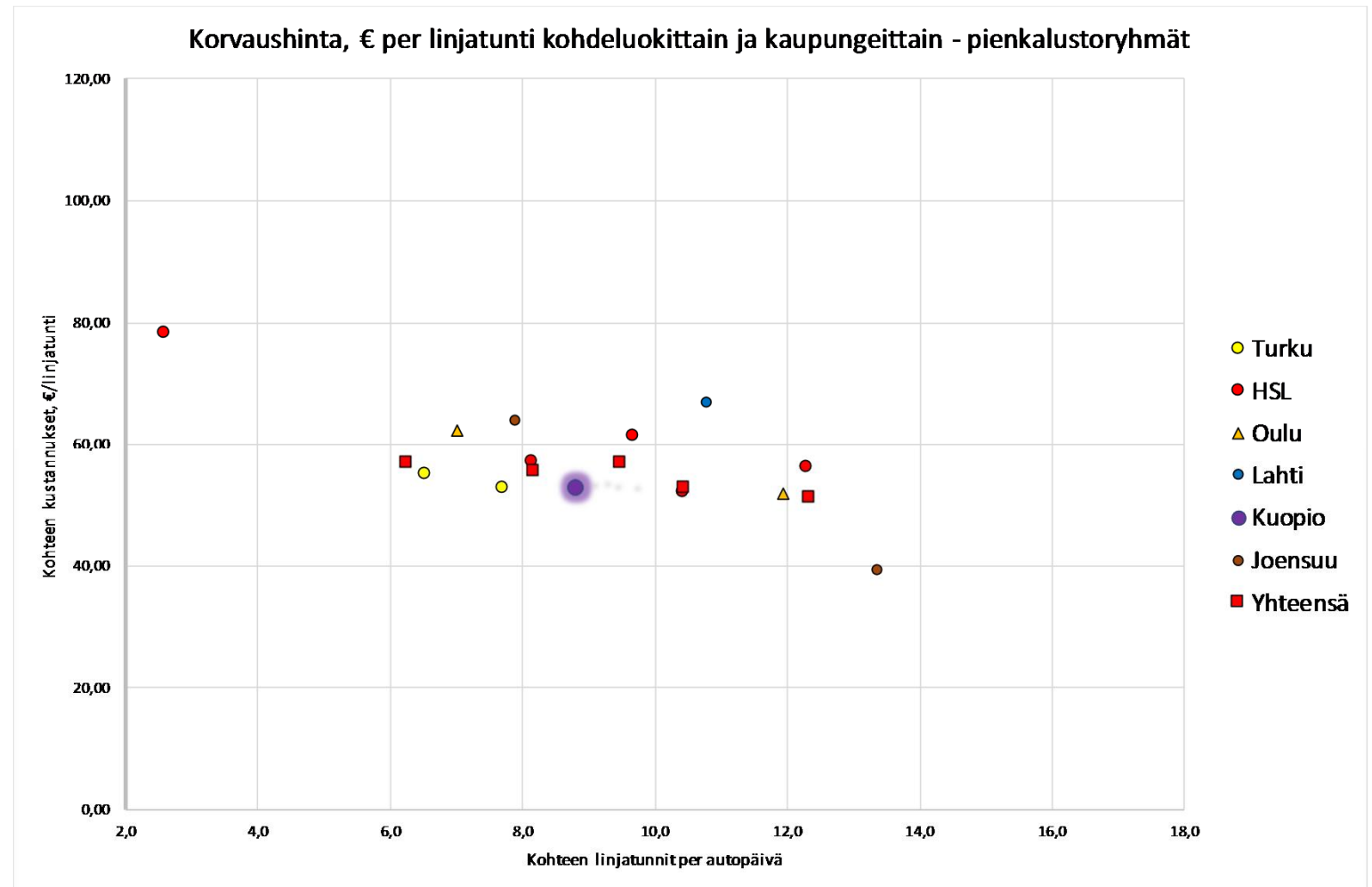
Yhteenveto:

Kuopio	52,71 €/Lh
Koko aineisto	54,05 €/Lh
Kuopio	- 2,5 %
Muu kuin HSL	51,70 €/Lh
Kuopio	+ 2,0 %

Ryhmäkohtainen tarkastelu, jossa kohteet on jaettu viiteen yhtä monta kohdetta sisältävään ryhmään osoittaa, että

- Kuopion ainoan pienkalustokohteen kustannustaso asettuu hyvin koko maan kustannustasoon

Yhteenveto

- Kilpailutetun liikenteen markkinat tuntuvat toimivan kaikilla selvityksen piiriin kuuluvilla kaupunkiseuduilla varsin hyvin
- Vertailukustannus (€/linjatunti) laskee kaikilla kalustotyypeillä kun autopäivää kohti lasketut linjatunnit lisääntyvät
 - *Kalleinta on ruuhkaliikenne ja halvinta kokopäiväliikenne*
- Kuopion kustannustaso (€/linjatunti) on koko maan tasoa 9,0 % matalampi
- Kun vertailukohteena on koko maan kilpailutettu liikenne ilman HSL:n liikennettä on Kuopion kustannustaso 2,0 % matalampi.
 - *Kalustotyypeittäin tarkasteltuna Kuopion 2-akselinen liikenne on – 1,9 % halvempaa ja pienkalustoliikenne + 2,0 % kalliimpaa kuin muissa kaupungeissa*
- Uudemman kaluston alhaisempi päästötaso ei ole näyttänyt johtavan autopäiväkustannusten kasvuun
 - *Uuden kaluston suuremmat suoritteet alentavat vertailukustannusta (€/linjatunti)*